

TEAVET KOOLI- KIUSAMISE KOHTA

See infovoldik on mõeldud nende laste vanematele, kelle emakeel ei ole soome, rootsi või saami keel. Voldikust saad teavet kiusamise, ahistamise ja diskrimineerimise kohta ja selle kohta, kuidas nendes olukordades käituda.

etno

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

Etelä-Suomi

Uuringute põhjal kogevad sisserännanute lapsed rohkem koolikiusamist ja füüsilist vägivalda, neil on vähem sõpru ning neid ähvardatakse vägivallaga rohkem kui teisi noori. Õpilastele mõeldud teenused on neile raskemini kättesaadavad kui teistele. Kõige rohkem kiusatakse välismaal sündinud noori.

Allikas: Soome justiitsministeerium: Häirintä on syrjintää 1/2018
<https://yhdenvertaisuus.fi/policy-briefit>

Koolikiusamine on olukord, kus mõnda õpilast kiusatakse koolis pidevalt. Kiusamine võib tähendada näiteks togimist, löömist, söimamist või narrimist, rühmast välja jätmist või laimujuttude levitamist. Kiusamine on selline käitumine, mille eesmärk on inimest end halvasti tundma panna, teda kahjustada või solvata. Kiusamine tähendab seda, et kiusatavat ei kaasata klassi, rühma või virtuaalse vestlusrühma tegevustesse.

Paljudel juhtudel on kiusamine kuritegu. Näiteks auhaavamine, ähvardamine ja füüsiline vägivald on sellised kuriteod, mis on tihti seotud kiusamisega. Kiusaja õhutamine ja abistamine on seaduse järgi kuriteod.

Allikas: Mannerheimi lastekaitseliit (Mannerheimin lastensuojeluliitto) | www.mll.fi

Ahistamine on see, kui inimene pannakse end halvasti tundma mõne teo või pahatahtlike sõnade tõttu. Ahistamine võib näiteks tähendada teise inimese söimamist, kuulujuttude levitamist või muul viisil solvamist. Kui ahistamise põhjuseks on nahavärv, rahvus, usk või muu inimese lahutamatu omadus, on tegemist diskrimineerimisega.

Allikas: Merriam-Webster (sõnaraamatu seletus sõnale "harassment")

Diskrimineerimine tähendab seda, et inimest koheldakse tema isiklike omaduste tõttu halvemini kui teisi.

Seaduse järgi ei tohi kedagi diskrimineerida näiteks järgmistel põhjustel:

- vanus
- päritolu
- rahvus
- keel
- usutunnistus
- veendumused
- seksuaalne sättumus
- muu isikuga seotud põhjus

Allikas: Võrdse kohtlemise volinik (sm. k. yhdenvertaisuusvaltuutettu | www.syrjinta.fi)

Kõik koolid on kohustatud koostama **võrdse kohtlemise juhendi** (yhdenvertaisuussuunnitelma).

Võrdse kohtlemise seaduse (yhdenvertaisuuslaki) § 6 kohaselt

peab kool analüüsima, mida teha,

et koolis kedagi ei kiusataks,

diskrimineeritaks ega ahistataks.

Kool peab reageerima, kui koolis võrdse kohtlemise põhimõtet rikutakse.

Allikas: Soome koolivalitsus (Opetushallitus) | www.oph.fi

Kuidas sina saad kiusamist takistada?

Võid lapsele öelda, mida tema ise teha saab:

“Kui näed kiusamist, ütle kiusajale, et nii ei tohi teha.

Ära vaiki, ära mine mööda, ära tee nägu, et sa ei märka kiusamist.

Kui keelamisest ei piisa, räägi sellest kellelegi,

näiteks õpetajale, direktorile, sõbrale või kodus vanematele.

Kui sa ise ei taha või ei saa kiusamisest teada anda,

siis palu oma vanemaid,

õdesid-vendi või sõpru kiusamisest koolis rääkida.

Õpetaja või mõni teine kooli töötaja räägib siis kiusamisest direktorile.

Kiusamisest võib õpetajale või direktorile teatada

ka meili teel või Wilma kaudu.

Kiusamisest, ahistamisest ja diskrimineerimisest

tuleb alati teada anda ka siis,

kui see ei ole sinu enda vastu suunatud.

Kiusamisest peab teada andma,

sest kiusatud ise sageli ei räägi sellest”.

Allikas: Viikki normaalkooli võrdse kohtlemise juhend
Viikin normaalikoulu | Yhdenvertaisuussuunnitelma | www.helsinki.fi

Tegutsemisjuhised lapsevanemale

- Uuri kõigepealt, mis juhtus. Kuula oma laps ära, aga ära usu teda automaatselt.
- Vestle lapse ja kooliga rahulikult ja põhjenda oma nägemust.
- Kool võib kutsuda vestlusele kiusaja ja tema vanemad.
- Tihti aitab vestlemine olukorda lahendada ja kiusamine lõppeb.
- Hoolitse selle eest, et usaldus sinu ja kooli vahel säilib.
- Räägi lapsele, et lapsevanemadena toetate teda.

Vihje

Laps võib leida sõpru koolivälistest huvitegevusrühmadest!

Veel võimalusi: Allikas: Mannerheimi lastekaitseliit (Mannerheimin lastensuojeluliitto) | www.mll.fi &

<https://www.verywellfamily.com/ways-to-prevent-school-bullying-460755>

Kuidas sina saad diskrimineerimist takistada?

Võid pöörduda võrdse kohtlemise voliniku poole, kui õpilane, õpetaja või keegi teine kooli töötajatest on kiusanud sinu last nahavärvi, usu, keele või mõne muu isikliku omaduse pärast.

www.syrjinta.fi

Vägivallakuritegudest tuleb teatada otse politseile.

Kui sinu lapse suhtes on kasutatud vägivalda,

näiteks teda on löödud, teata sellest politseile www.poliisi.fi

Centre for Economic Development,
Transport and the Environment

Monik ry
MEISTÄ ON MONIKSI!

Kuntoutussäätiö

Tuglas-seura

Kymsote

MONIHელი

